

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người
có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi**

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN G, TỈNH BẮC NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Vũ Thị Minh Nguyệt

Thư ký phiên họp: Bà Trịnh Thị Yến – Thư ký

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện G tham gia phiên họp:
Bà Vũ Thị Huyền - Kiểm sát viên.

Ngày 17 tháng 3 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện G, tỉnh Bắc Ninh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 07/2022/TLST-VDS ngày 08 tháng 11 năm 2022, về việc “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2023/QĐST-VDS, ngày 07 tháng 3 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- ***Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*** bà Nguyễn Thị S, sinh năm 1944; HKTT: Thôn Q, xã L, huyện G, tỉnh Bắc Ninh. Có mặt.

- ***Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*** Anh Đinh Viết A, sinh năm 1978; HKTT: Thôn Q, xã L, huyện G, tỉnh Bắc Ninh. Có mặt.

Người giám hộ cho anh Đinh Viết A là chị Nguyễn Thị Th, sinh năm 1981; HKTT: Thôn Q, xã L, huyện G, tỉnh Bắc Ninh. Là vợ anh A. Có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 28/10/2022 và biên bản lấy lời khai, bà Nguyễn Thị S trình bày: Bà kết hôn với ông Đinh Viết Tr sinh được 02 con là Đinh Viết S và Đinh Viết A. Anh Đinh Viết A, sinh năm 1978 là con trai thứ 2 của bà. Từ nhỏ anh A đã chậm phát triển hơn so với những đứa trẻ khác. Năm lên 6 tuổi, anh A đi học nhưng không nhận thức được việc học hành. Do vậy, anh A học 4 năm lớp 1 mà vẫn không biết gì nên bỏ học. Anh A không tự chủ được việc lao động nên phải có người chỉ bảo thì mới biết làm.

Khoảng năm 1998, anh A lấy vợ thì bệnh tình trở nặng hơn. Anh A bỏ đi lang thang nên gia đình phải đi tìm nhiều lần. Sau khi tìm được anh A thì gia đình đã có biện pháp quản lý chặt chẽ để anh A không bỏ đi lang thang.

Do anh A không nhận thức được nên mọi việc trong nhà đều nhờ sự giúp đỡ của vợ là Nguyễn Thị Th. Anh A không có khả năng chăm sóc được bản thân mình. Hiện nay mọi việc từ ăn uống, sinh hoạt, đối nội, đối ngoại trong gia đình

anh A đều do chị Th chịu trách nhiệm.

Bà đề nghị Tòa án nhân dân huyện G tuyên bố anh A là người mất năng lực hành vi dân sự. Anh A đã được đi giám định tâm thần và kết luận anh A có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi do vậy bà thay đổi lại yêu cầu giải quyết ban đầu. Đề nghị Tòa án tuyên bố anh Đinh Viết A là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định chị Nguyễn Thị Th là vợ anh A có quyền giám hộ cho anh A, thay A thực hiện các giao dịch dân sự và đại diện cho A trước pháp luật khi cần thiết.

Tại phiên họp chị Nguyễn Thị Th trình bày, anh A là chồng chị. Vợ chồng kết hôn từ năm 1998. Do chồng chị bị tâm thần, bà S là mẹ chồng chị đề nghị Tòa án cử chị là người giám hộ, chị đồng ý là người giám hộ cho anh Đinh Viết A.

Tại phiên họp, Kiểm sát viên tham gia phiên họp phát biểu ý kiến về việc thụ lý, giải quyết việc dân sự của Thẩm phán, thư ký phiên họp cũng như việc chấp hành pháp luật của người yêu cầu là đúng quy định của pháp luật.

Về nội dung:

Áp dụng điều 23, 46, 47, 53, 54, 57 Bộ luật dân sự năm 2015;

Áp dụng các điều 27, 35, 39, 149, 366, 367, 369, 370, 376, 377, 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

Áp dụng Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án;

- Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị S
- Đề nghị tuyên bố anh Đinh Viết A là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.
- Cử chị Nguyễn Thị Th là người giám hộ của anh A.
- Lệ phí: Miễn lệ phí cho bà Nguyễn Thị S.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện G nhận định:

[1] Thẩm quyền giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị S yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Đinh Viết A là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án. Anh Đinh Viết A có nơi cư trú tại thôn Q, xã L, huyện G, tỉnh Bắc Ninh. Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng Dân sự, Tòa án nhân dân huyện G, tỉnh Bắc Ninh thụ lý việc dân sự là đúng thẩm quyền.

[2] Yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Anh Đinh Viết A là con trai thứ 2 của bà Nguyễn Thị S. Từ nhỏ anh A đã chậm phát triển trí tuệ so với những bạn đồng trang lứa nên học 4 năm một lớp 1 sau đó bỏ học. Anh A không tự chủ động làm được việc, tự vệ sinh cá nhân không sạch sẽ. Năm 2013, anh A được hưởng trợ cấp xã hội của người thuộc đối tượng khuyết tật trí tuệ. Do vậy, ngày 08/11/2022, bà S đề nghị Tòa án tuyên bố anh A mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định người giám hộ cho anh A.

Ngày 22/11/2022, Tòa án nhân dân huyện G đã ra Quyết định trưng cầu Viện pháp y tâm thần Trung ương giám định khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của anh Đinh Viết A.

Ngày 22/02/2023, Viện pháp y tâm thần Trung ương thăm khám, giám định thấy: Đối tượng tiếp xúc chậm, rối loạn định hướng không gian. Cảm xúc bàng quan. Hành vi chậm chạp, thụ động, mọi công việc hàng ngày kể cả vệ sinh cá nhân cũng cần có người đôn đốc, giám sát. Tri giác rối loạn. Tư duy nhập chậm, nghèo nàn, không có ám ảnh, định kiến, hoang tưởng. Trí nhớ trí tuệ kém, không có khả năng phân tích, tổng hợp, không làm được những phép tính đơn giản. Khả năng thông hiểu và sử dụng ngôn ngữ kém, không phân biệt được sự giống nhau và khác nhau giữa con gà và con vịt. Chú ý kém tập trung. Hàng ngày ăn ngủ được.

Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số: 28/KLGĐ, ngày 02/3/2023 của Viện pháp y tâm thần Trung ương đã kết luận:

“Tại thời điểm giám định đối tượng Đinh Viết A bị bệnh Chậm phát triển tâm thần vừa. Theo phân loại quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F71.

Đối tượng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”.

Sau khi nhận được kết luận giám định, ngày 07/3/2023, bà S thay đổi yêu cầu tuyên bố anh A mất năng lực hành vi dân sự sang yêu cầu anh A là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và đề nghị cử chị Nguyễn Thị Th là vợ anh A là người giám hộ cho anh A. Theo quy định tại khoản 1 điều 53 Bộ luật dân sự năm 2015 chị Nguyễn Thị Th là vợ anh A là người giám hộ đương nhiên của anh A. Trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, chị Nguyễn Thị Th đồng ý là người giám hộ cho anh Đinh Viết A. Do vậy, yêu cầu của bà S là có căn cứ cần chấp nhận.

Tại phiên họp, kiểm sát viên đề xuất điều luật áp dụng và hướng giải quyết chấp nhận yêu cầu của đương sự là có căn cứ.

Về lệ phí sơ thẩm: Do bà S là người cao tuổi nên cần miễn lệ phí cho bà Nguyễn Thị S.

Về chi phí giám định: bà S đã nộp đủ.

Vì các lẽ trên:

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ điều 23,46, 47, 53, 54, 57 Bộ luật dân sự năm 2015;

Căn cứ vào các điều 27, 35, 39, 149, 366, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 377, 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị S.

2. Tuyên bố anh Đinh Viết A, sinh năm 1978; trú tại: Thôn Q, xã L, huyện G, tỉnh Bắc Ninh là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

3. Chỉ định chị Nguyễn Thị Th, sinh năm 1981; trú tại: Thôn Q, xã L, huyện G, tỉnh Bắc Ninh là người giám hộ của anh Đinh Viết A.

4. Chị Nguyễn Thị Th thực hiện nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại điều 57 Bộ luật dân sự năm 2015.

5. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Miễn lệ phí giải quyết việc dân sự cho bà Nguyễn Thị S.

Bà S phải chịu 4.333.750đ tiền chi phí giám định. (Xác nhận bà S đã nộp đủ).

6. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định hoặc quyết định được niêm yết theo quy định của pháp luật

Viện Kiểm sát nhân dân huyện G có quyền kháng nghị Quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Bắc Ninh có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

Nơi nhận:

- Tòa án, VKS tỉnh Bắc Ninh;
- VKS và THADS huyện G;
- Những người tham gia tố tụng;
- Lưu hồ sơ, Văn phòng.

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

(đã ký)

Vũ Thị Minh Nguyệt